

Utorak, 7. lipnja 2016.

P8_TA(2016)0251

Tehnološka rješenja za održivu poljoprivredu**Rezolucija Europskog parlamenta od 7. lipnja 2016. o tehničkim rješenjima za održivu poljoprivredu u EU-u (2015/2225(INI))**

(2018/C 086/06)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije (UFEU), a posebno njegov članak 11., članak 114. stavak 3., članak 168. stavak 1. i članak 191.,
- uzimajući u obzir Odluku Vijeća 2013/743/EU od 3. prosinca 2013. o osnivanju Posebnog programa za provedbu Okvirnog programa za istraživanje i inovacije Obzor 2020. (2014. – 2020.) i stavljanju izvan snage odluka 2006/971/EZ, 2006/972/EZ, 2006/973/EZ, 2006/974/EZ i 2006/975/EZ ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1291/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o osnivanju Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor 2020. (2014. – 2020.) i o stavljanju izvan snage Odluke br. 1982/2006/EZ ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1305/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o potpori ruralnom razvoju iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1698/2005 ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja i stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 79/117/EEZ i 91/414/EEZ ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu 2009/128/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u postizanju održive upotrebe pesticida ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 233/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2014. o uspostavi instrumenta financiranja za razvojnu suradnju za razdoblje 2014. – 2020. ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 870/2004 od 24. travnja 2004. o osnivanju programa Zajednice za očuvanje, opisivanje, sakupljanje i korištenje genetskih resursa u poljoprivredi i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1467/94 ⁽⁷⁾ te Izvješće Komisije od 28. studenog 2013. naslovljeno „Poljoprivredni genetski resursi – od očuvanja do održive uporabe” (COM(2013)0838),
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2003. o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje ⁽⁸⁾,
- uzimajući u obzir Memorandum o razumijevanju od 14. srpnja 2014. između Europske komisije i Europske investicijske banke o suradnji u poljoprivredi i ruralnom razvoju za razdoblje od 2014. do 2020. godine,

⁽¹⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 965.⁽²⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 104.⁽³⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 487.⁽⁴⁾ SL L 309, 24.11.2009., str. 1.⁽⁵⁾ SL L 309, 24.11.2009., str. 71.⁽⁶⁾ SL L 77, 15.3.2014., str. 44.⁽⁷⁾ SL L 162, 30.4.2004., str. 18.⁽⁸⁾ SL L 268, 18.10.2003., str. 1.

Utorak, 7. lipnja 2016.

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 11. ožujka 2014. o budućnosti europskog sektora hortikulture – strategije za rast ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir studiju Resornog odjela B za strukturnu i kohezijsku politiku, Odjela za poljoprivredu i ruralni razvoj, naslovljenu „Precizna poljoprivreda: prilika za poljoprivrednike u EU-u – mogućnosti potpore iz ZPP-a za razdoblje 2014. – 2020.”,
 - uzimajući u obzir studiju naslovljenu „Tehnološke mogućnosti za prehranjivanje 10 milijardi ljudi” koju je 2013. provela STOA (Ocjenjivanje znanstvenih i tehnoloških odabira),
 - uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 29. veljače 2012. o europskom partnerstvu za inovacije naslovljenu „Poljoprivredna proizvodnja i održivost” (COM(2012)0079),
 - uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 13. veljače 2012. naslovljenu „Inovacijama do održivog rasta: biogospodarstvo za Europu” (COM(2012)0060),
 - uzimajući u obzir odluku Komisije od 16. listopada 2015. o osnivanju Skupine znanstvenih savjetnika na visokoj razini (C(2015)6946),
 - uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 19. svibnja 2015. naslovljenu „Bolja regulativa za bolje rezultate – Agenda EU-a” (COM(2015)0215),
 - uzimajući u obzir svoj prijedlog rezolucije od 17. prosinca 2015. o patentima i pravima uzgajivača bilja ⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj (A8-0174/2016),
- A. budući da su naša društva suočena s brojnim izazovima u poljoprivredi i da moraju odigrati svoju ulogu te budući da se procjenjuje da će do 2050. broj stanovnika svijeta narasti na 9,6 milijardi, što znači da će na svijetu živjeti oko 2,4 milijarde ljudi više nego danas;
- B. budući da se prosječno rasipa najmanje jedna trećina, a u pojedinim sektorima gotovo polovica proizvedene hrane te budući da je jedan od najučinkovitijih načina zadovoljavanja predviđene potražnje bez osiromašivanja oskudnih resursa iskorištavanje tehnoloških rješenja za povećanje proizvodnje, poboljšanje načina distribucije i rješavanje problema rasipanja hrane;
- C. budući da postoji hitna potreba da se za građane EU-a i svijeta proizvodi više sigurnije, zdravije i hranjivije hrane kako bi se riješio problem pothranjenosti, pretilosti, kardiovaskularnih bolesti itd. te budući da su visoki standardi EU-a u pogledu kvalitete hrane priznati diljem svijeta;
- D. budući da postoje mnogi drugi načini upotrebe zemljišta koji su konkurencija poljoprivredi, uključujući urbanizaciju, industriju, turizam i rekreaciju;
- E. budući da poljoprivredne sirovine pružaju mogućnosti za rast u području zelene kemije;
- F. budući da održivija poljoprivreda postaje sve važniji cilj gospodarskih subjekata s obzirom na potrebu za kontroliranjem troškova radi očuvanja prihoda, s jedne strane, te za reagiranjem na osiromašivanje i propadanje prirodnih resursa (tlo, voda, zrak i biološka raznolikost), s druge strane; budući da se u poljoprivredi iskorištava 70 % slatke vode u svijetu te budući da je dostupnost vode već jedno od glavnih ograničenja za poljoprivrednu proizvodnju u nekim regijama EU-a i svijeta; budući da se potrošnja pitke vode u poljoprivredi može znatno smanjiti učinkovitom primjenom modernih tehnika navodnjavanja i sadnjom usjeva prilagođenih lokalnim klimatskim uvjetima;

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0205.

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0473.

Utorak, 7. lipnja 2016.

- G. budući da dušična gnojiva osiguravaju velike prinose, ali za njihovu proizvodnju troši se oko 50 % ukupne energije dobivene iz fosilnih goriva potrebne za sustave poljoprivredne proizvodnje;
- H. budući da se predviđa da će do 2030. svjetska potražnja za energijom porasti za 40 % te budući da se sad mora ozbiljno razmisliti o tome kako zadovoljiti tu potražnju povećanjem energetske učinkovitosti i sigurnim kombiniranjem energetskih izvora, uključujući obnovljive izvore; budući da su istraživanja pokazala da kraći poljoprivredno-prehramben lanci mogu dovesti do smanjene upotrebe energije te donijeti koristi u pogledu troškova i zaštite okoliša;
- I. budući da svake godine do 40 % svjetskih prinosa usjeva propada zbog biljnih nametnika i bolesti te budući da se u narednim godinama očekuje znatan porast tog postotka; budući da se moraju poduzeti mjere radi sprečavanja daljnjeg porasta tog postotka, među ostalim sustavnim pristupima i prilagodbom postojećih modela proizvodnje, te budući da klimatske promjene doprinose tom gubitku i da zbog njih nastaju ekološki novi biljni nametnici i bolesti;
- J. budući da globalno zatopljenje planeta izaziva ekstremne klimatske pojave koje prouzročuju suše ili poplave zbog kojih nastaju goleme štete za stanovništvo i veliki rizici za njihovu sigurnost u pogledu opskrbe hranom; budući da otpornost na klimatske promjene u biološki i strukturno raznovrsnim poljoprivrednim ekosustavima može pomoći u smanjenju tog rizika;
- K. budući da se potencijal genetskih usjeva u EU-u ne koristi dosljedno na europskim poljoprivrednim gospodarstvima na kojima su posljednjih godina dosegli stabilnu razinu;
- L. budući da raznolikost i kvaliteta biljnih genetskih resursa imaju ključnu ulogu u poljoprivrednoj otpornosti i produktivnosti te su stoga odlučujući čimbenici u području dugoročne poljoprivrede i sigurnosti hrane;
- M. budući da je nadoknada razlika u prinosima osobit problem u okviru programa istraživanja u području održive poljoprivrede;
- N. budući da precizna poljoprivreda podrazumijeva automatizaciju i primjenu drugih tehnologija za poboljšanje preciznosti i djelotvornosti osnovnih postupaka u upravljanju poljoprivredom, uz pristup zasnovan na sustavima za prikupljanje i analizu podataka i optimizaciju interakcije vremenskih prilika, tla, vode i usjeva, te budući da je precizna poljoprivreda namijenjena za smanjenje upotrebe pesticida, gnojiva i vode uz istodobno povećanje plodnosti tla i optimiziranje prinosa;
- O. budući da nam pedologija pokazuje da zdrava, živa tla njeguju i štite usjeve korisnim vrstama koje ih štite od patogena i nametnika te opskrbljuju biljne usjeve hranjivim tvarima i vodom u zamjenu za šećere koji se nalaze u eksudatima biljnog korijenja; budući da poljoprivredne prakse mogu imati negativan utjecaj na biološku, kemijsku i fizičku kvalitetu tla te da su njihove posljedice erozija, propadanje strukture tla i gubitak plodnosti;
- P. budući da se koristi od inovativnih tehnologija ne bi trebale ograničiti na jednu vrstu poljoprivredne prakse te se moraju moći primijeniti na sve vrste poljoprivrede, bez obzira na to je li riječ o tradicionalnoj ili biološkoj poljoprivredi, stočarstvu ili ratarstvu ili o poljoprivredi malih ili velikih razmjera;
- Q. budući da je između 1993. i 2003. broj aktivnih supstanci u pesticidima smanjen za 70 %, dok se prisutnost poštasi u Europskoj uniji povećala; budući da postupak odobravanja, uključujući kriterije za utvrđivanje aktivnih supstanci te novih supstanci koje su alternativa proizvodima za zaštitu bilja, postaje sve veći izazov za poljoprivredu EU-a i njegove građane; budući da postoji potreba za hitnim rješavanjem pitanja nepostojanja aktivnih tvari za upotrebu malih razmjera;

Utorak, 7. lipnja 2016.

- R. budući da se zbog nedostatka rješenja za zaštitu specijaliziranih usjeva dovodi u opasnost kvaliteta, raznolikost i održiva proizvodnja prehrambenih usjeva u EU-u, što ima izravan učinak koji se procjenjuju na više od milijardu eura, uključujući gubitke u proizvodnji i dodatne troškove za poljoprivrednike;
- S. budući da kratkotrajni ciklusi u politici i prioriteti za financiranje istraživanja mogu biti štetni za vještine, infrastrukturu i inovacije u poljoprivredi te budući da prioritet treba biti učinkovito prenošenje rezultata znanstvenih istraživanja poljoprivrednicima i istraživačkim programima usmjerenima na poboljšanje održivosti poljoprivrede, smanjenje troškova proizvodnje i povećanje konkurentnosti;

Precizna poljoprivreda

1. napominje da se poljoprivredni sektor uvijek oslanjao na nove poljoprivredne poslovne modele i prakse koje obuhvaćaju nove tehnike i proizvodne metode za povećanje prinosa i prilagođavanje novim i promjenjivim okolnostima; ističe da su usluge ekosustava, kao što je kruženje hranjivih tvari, od temeljne važnosti za poljoprivredu te da neke funkcije, kao što je sekvencijacija ugljika, premašuju samu proizvodnju hrane;
2. uvjeren je da inovacije imaju potencijal za ostvarivanje održive poljoprivrede u EU-u i smatra da su tehnologije precizne poljoprivrede posebno važne za održavanje napretka, ali priznaje da postoje ograničenja za njihovu široku primjenu, uključujući pouzdanost, mogućnost upravljanja njima i ograničeno znanje o njima te mogućnost njihove prilagodbe svim vrstama i veličinama poljoprivrednih gospodarstava;
3. smatra da se načelima na kojima se temelji precizna poljoprivreda mogu ostvariti znatne koristi za okoliš, povećati prihodi poljoprivrednika, racionalizirati upotreba poljoprivredne mehanizacije i znatno povećati učinkovitost resursa, uključujući upotrebu vode za navodnjavanje; stoga potiče Komisiju da promiče politike za poticanje razvoja i primjene tehnologija precizne poljoprivrede za sve vrste poljoprivrednih gospodarstava bez obzira na njihovu veličinu i proizvodnju, odnosno bez obzira na to je li riječ o proizvodnji usjeva ili stočarstvu;
4. ističe posebnu potrebu za procesom inovacije u preciznoj poljoprivredi kako bi se riješio problem visokih troškova razvoja i primjene nekih tehnologija precizne poljoprivrede, kao i potrebu da poljoprivrednici i cijeli lanac opskrbe hranom budu aktivno uključeni u razvoj tih tehnologija kako bi se zajamčila sigurna korist na razini poljoprivrednih gospodarstava i pomoglo poljoprivrednicima da postanu otporniji;
5. uvjeren je da se gospodarski razvoj i održiva proizvodnja međusobno ne isključuju i da ih je moguće postići inovacijama; ističe da je potrebno podržati tehnološke inovacije i upravljanje osiguravanjem regulatorne usklađenosti, jasnoće i prostora za razvoj poduzetništva te potiče Komisiju da zajamči da se inovacije izričito uzimaju u obzir u predstojećim revizijama i reformama relevantnog zakonodavstva; ističe činjenicu da se u okviru europske poljoprivrede mogu proizvesti proizvodi visoke kvalitete i visoke dodane vrijednosti te da se mogu ponuditi unosna rješenja utemeljena na znanju za potrebe prehranjivanja sve većeg i zahtjevnijeg svjetskog stanovništva;
6. poziva industriju, Komisiju i države članice na partnersku suradnju kako bi se poboljšali rezultati i prilagodljivost robotike i drugih tehnika precizne poljoprivrede radi učinkovite upotrebe financijskih sredstava namijenjenih za istraživanje u interesu poljoprivrede i hortikulture;
7. nadalje poziva industriju da iskoristi mogućnosti koje proizlaze iz inovacija radi razvoja sposobnosti u području precizne poljoprivrede koje će biti dostupne svima, čime će se osnažiti osobe s invaliditetom, promicati rodna jednakost, proširiti niz vještina te poboljšati mogućnosti za zapošljavanje u ruralnim zajednicama;
8. pozdravlja uključivanje robotike u okviru precizne poljoprivrede u novoobjavljeni radni program Obzor 2020. za razdoblje 2016. – 2017., ali izražava žaljenje zbog toga što za prijedloge iz tog natječaja nije propisan pristup zasnovan na sudjelovanju više aktera, što može značiti da su poljoprivrednici isključeni iz inovativnih trendova; ističe da se preciznom poljoprivredom može smanjiti iskorištavanje resursa za najmanje 15 %; potiče porast primjene precizne poljoprivrede kojom se pružaju novi pristupi upravljanju cjelokupnim poljoprivrednim gospodarstvima, kao što su strojevi koji se pokreću s pomoću tehnologije GPS/GNSS i zrakoplovni sustavi na daljinsko upravljanje (RPAS);

Utorak, 7. lipnja 2016.

Veliki podaci i informatika

9. ističe da se poljoprivredni sektor, baš kao i svi drugi sektori gospodarstva, suočava s promjenama; ističe da je moderna poljoprivreda omogućena samo prihvaćanjem znanstvenog i tehnološkog napretka te da digitalni napredak također nudi mogućnosti za daljnji razvoj poljoprivrednog sektora;

10. ističe da prikupljanje i analiza velikih integriranih skupine podataka imaju potencijal poticanja inovacija u poljoprivredi te su osobito korisni u rješavanju pitanja i razvoju učinkovitog i održivog prehrambenog lanca od kojega će koristiti imati poljoprivrednici, gospodarstvo, potrošači i okoliš; poziva Komisiju i države članice da uklone prepreke za integriranje složenih i fragmentiranih sustava informacijsko-komunikacijske tehnologije, poticanje ulaganja i plaćanje troškova osposobljavanja te da potrebne mogućnosti učine dostupnima za poljoprivredu;

11. pozdravlja napredak Europske svemirske agencije postignut u razvoju precizne poljoprivrede; smatra da satelit Sentinel 2B Europske svemirske agencije, koji će se lansirati u orbitu krajem 2016., može dati jasniju sliku o površini zemljišta prekrivenog usjevima i šumom, a zahvaljujući tome moći će se učinkovitije provoditi poljoprivredne politike, racionalizirati potrošnja resursa i optimizirati razdoblja žetve; poziva Komisiju i države članice da podupru primjenu satelitski utemeljenih sustava;

Upravljanje tlom, vodom i hranjivim tvarima

12. prepoznaje degradaciju tla kao glavnu prepreku u poljoprivrednoj proizvodnji i poziva na veću ambicioznost i ulaganje većih napora u poboljšanje praksi upravljanja tlom i vodom, posebno u svjetlu klimatskih promjena; pozdravlja razvoj tehnologija kontroliranog prometa u poljoprivredi (Controlled Traffic Farming) kojima se smanjuje oštećivanje tla prouzročeno pretjeranim obrađivanjem te pozdravlja nedavno uložene napore kako bi se tehnologije daljinskog ispitivanja u visokoj rezoluciji uvrstile u biološku poljoprivredu; potiče Komisiju da kvantificira koristi za okoliš i proizvodnju ostvarene tim tehnologijama te da zajamči prijenos senzibilizacije, znanja i tehnologija;

13. traži da se poljoprivrednici uključe u oblikovanje, testiranje i rasprostranjivanje tehnologija mapiranja hranjivih tvari u tlu kako bi se poboljšala njihova učinkovitost;

14. žali zbog toga što je učinkovitost iskorištavanja hranjivih tvari u EU-u vrlo mala te ističe da je potrebno poduzeti mjere za poboljšanje učinkovitosti iskorištavanja dušika (N), fosfora (P) i kalija (K) kako bi se smanjio njihov utjecaj na okoliš te istodobno poboljšala proizvodnje hrane i energije; poziva na ciljano istraživanje (i njegovu praktičnu primjenu) o tome kako poboljšati praćenje učinkovitosti hranjivih tvari te na dodatno optimiziranje tehnologija promjenjive stope;

15. slaže se s tim da bi razvoj novih tehnologija i inovativnih poljoprivrednih praksi mogao znatno doprinijeti manjoj upotrebi sredstava za zaštitu bilja, gnojiva i vode te da bi mogao biti koristan u suzbijanju erozije tla;

Genetska raznolikost

16. smatra da je gubitak genetske raznolikosti u prošlom stoljeću prijetnja sigurnosti hrane za ljude i životinje te da ugrožava politike EU-a o održivoj poljoprivredi, zaštiti biološke raznolikosti i strategijama ublažavanja klimatskih promjena; smatra da su monokulture i manjak plodoreda najvažniji čimbenik u pogledu tog gubitka; smatra da su sve sorte biljaka i vrste životinja, uključujući tradicionalne vrste, njihove divlje i poludivlje srodnike te stare i pionirske vrste, ključne za održavanje genetske raznolikosti, za uzgojne programe i proizvodnju dostatne, hranjive i zdrave hrane;

17. smatra da bi se propisima EU-a poljoprivrednicima i uzgajivačima trebalo omogućiti da na najbolji način iskoriste te genetske resurse radi zaštite biološke raznolikosti i inovacija u razvoju novih sorti; ističe da bi cilj uvijek trebao biti da se propisima EU-a ne narušavaju inovativni postupci nametanjem nepotrebnih administrativnih opterećenja uzgajivačima i poljoprivrednicima;

18. ističe potrebu za intenzivnijim dijalogom banaka gena, privatnih i javnih ustanova za istraživanje bilja, uzgajivača, krajnjih korisnika i svih ostalih aktera uključenih u očuvanje i upotrebu genetskih resursa kako bi se širom Europe stvorila otpornost i odgovorilo na izazove povezane s održivom poljoprivredom;

Utorak, 7. lipnja 2016.

19. ističe prethodnu potporu Glavne uprave za poljoprivredu i ruralni razvoj (AGRI) i Glavne uprave za istraživanje i inovacije (RTD) namijenjenu za očuvanje genetskih resursa, na primjer za Mrežu za očuvanje europskog izvornog sjemena (European Native Seed Conservation Network – ENSCONET), ali poziva da se u okviru programa koji slijede i dalje pruža potpora za genetsko očuvanje usjeva i stoke, posebno za upotrebu genetskih resursa na terenu primjenom mjera na poljoprivrednim gospodarstvima;

20. ističe da je važno omogućiti očuvanje genetskih resursa većeg broja raznovrsnih biljnih i životinjskih vrsta te je važno da se ulaganjem u istraživanje zaista postiže tehnološki napredak u poljoprivredi i hortikulturi;

21. poziva Komisiju da iznese prijedloge europske strategije za očuvanje genetske raznolikosti u poljoprivredi predviđene u okviru mjere 10. Strategije EU-a za biološku raznolikost do 2020.;

22. priznaje potrebu za odgovornim korištenjem kolekcija germplazme kako bi se utvrdile i opisale značajke djelotvorne upotrebe resursa, otpornosti na nametnike i bolesti i drugih atributa koji omogućuju bolju kvalitetu i otpornost; smatra da to iziskuje stavljanje jačeg naglaska na fenotipiziranje, a to je osobit problem za mnoge usjeve;

23. napominje da je najučinkovitiji način očuvanja genetske raznolikosti u poljoprivredi njezina upotreba *in vivo*; napominje da od triju kriterija (prepoznatljivost, ujednačenost i postojanost) koji se primjenjuju na službene kataloge sjemena EU-a, ujednačenost i postojanost nisu prirodne karakteristike genetski raznolikog bilja; napominje da prilagodba klimatskim promjenama ovisi o visokoj stopi genetskih varijacija; primjećuje da su tržišta sjemena sve više koncentrirana, uz sve manje varijacija u okviru sorti; podržava ulogu koju sustavi poljoprivrednog sjemena i njihova razmjena imaju u osnaživanju uloge poljoprivrednika te prepoznaje participativni uzgoj kao dugotrajnu tradiciju inovacija u ruralnim zajednicama;

24. priznaje potrebu za održavanjem i upotrebom genetskih resursa za dugoročnu sigurnost u opskrbi hranom te za širenjem genetske zalihe modernih programa uzgoja biljaka i životinja; prima na znanje da se biološka poljoprivredna gospodarstva suočavaju s nedostatkom novih sorti otpornih na nametnike i bolesti koje bi se mogle uzgajati bez primjene proizvoda za zaštitu bilja; podržava koncepciju zajedničkog pristupa i dijeljenja koristi, ali poziva na primjenu Protokola iz Nagoye, u okviru Uredbe (EU) br. 511/2014 i Provedbene uredbe (EU) 2015/1866, tako da uzgajivače ne bi odvrćali složenost i troškovi koji proizlaze iz upotrebe divljeg materijala radi uvođenja novih značajki kao što su otpornost na nametnike i bolesti, hranjiva vrijednost i otpornost okoliša; napominje da bi to trebalo učiniti bez oslabljivanja ruralnih zajednica koje godinama upravljaju vrstama i uzgajaju sorte,

25. smatra da je presudno održavati i poboljšavati rezultate lokalnih uzgajivača uzimajući u obzir njihovu sposobnost prilagođavanja obilježjima izvornog okoliša te je važno poštovati prava poljoprivrednika na autonoman uzgoj bilja te čuvanje i razmjenu sjemena različitih vrsta i sorti kako bi se zajamčila genetska raznolikost europske poljoprivrede;

26. prima na znanje potrebu da se podrži odgovarajući plodored koji je i dalje isplativ za poljoprivrednike; također ističe potrebu da se, osim genetskih resursa, zadrži niz odgovarajućih sredstava za zaštitu širokog spektra usjeva; ističe da će se bez takvih sredstava ozbiljno narušiti raznolikost usjeva koji se mogu proizvesti na isplativ način;

Precizni uzgoj

27. podržava potrebu za stalnim napretkom u inovativnom uzgoju primjenom sigurnih i provjerenih tehnika kako bi se na tržištu proširio spektar značajki koje se odnose na otpornost usjeva na nametnike i bolesti, ali i spektar prehrambenih sirovina s hranjivim svojstvima i svojstvima korisnima za zdravlje;

28. smatra da je važno zajamčiti stalnu potporu razvoju i uporabi novih tehnoloških alata s pomoću kojih bi u okviru uzgoja bilo moguće uspješno se suočiti s budućim društvenim problemima;

Utorak, 7. lipnja 2016.

29. smatra da je pravo vrijeme da Komisija objavi konačno izvješće radne skupine za nove tehnike i da njezine znanstvene zaključke iskoristi kao osnovu za, među ostalim, pojašnjenje pravnog statusa tehnika uzgoja koje se trenutačno ispituju te da u svojim razmatranjima koristi dobru pravnu analizu;

30. potiče otvoren i transparentan dijalog svih dionika i javnosti o odgovornom razvoju visokopreciznih inovativnih rješenja za programe uzgoja, među ostalim i o njihovim rizicima i koristima; napominje da će to zahtijevati napore u pogledu podizanja razine svijesti o novim tehnologijama i njihova shvaćanja među poljoprivrednicima i u javnosti općenito; poziva Komisiju da osigura dostatne informacije za potrošače i poljoprivrednike o novim tehnikama uzgoja kako bi se mogla voditi otvorena i javna rasprava utemeljena na informacijama;

31. izražava zabrinutost zbog nedavne odluke proširenog žalbenog vijeća Europskog ureda za patente od 25. ožujka 2015. u predmetima G2/12 i G2/13;

Sredstva za zaštitu bilja

32. ističe da je hitno potrebno preispitati provedbu regulatornog okvira za sredstva za zaštitu bilja te izraditi usklađen, učinkovit, predvidiv i znanstveno pouzdan sustav procjene i odobravanja utemeljen na riziku; smatra da je važno u što većoj mogućoj mjeri smanjiti ovisnost poljoprivrednika o pesticidima te napominje da je konkurentnost u međunarodnom sektoru proizvodnje hrane i hrane za životinje velika; smatra da je važno razviti isplativa sredstva za zaštitu bilja, sigurna za primjenu i pogodna za okoliš;

33. pozdravlja inicijative REFIT u okviru programa rada Komisije za 2016. kojima se EU obvezuje na ocjenjivanje Uredbe (EZ) br. 1107/2009 i Uredbe (EZ) br. 396/2005; ističe da u okviru postupka REFIT ne smije doći do slabljenja normi u području sigurnosti hrane i zaštite okoliša;

34. poziva Komisiju da u svoje izvješće Parlamentu i Vijeću uvrsti opcije za izmjenu i unapređenje trenutačnog zakonodavstva, a posebno u vezi s funkcioniranjem uzajamnog priznavanja odobrenja i postupka zonskog ocjenjivanja;

35. ističe da je zabrinut zbog činjenice da sustav odobravanja po zonama nije funkcionalan zbog kontinuirane primjene zastarjelih nacionalnih metoda odobravanja te poziva Komisiju da uskladi sustav odobravanja kako bi se zajamčilo uzajamno priznavanje proizvoda u državama članicama te u zonama utvrđenima Uredbom (EZ) br. 1107/2009;

36. pozdravlja najnoviju mrežu europskog istraživačkog prostora za integriranu zaštitu bilja (IPM-ERANET) i novu koordinacijsku platformu za upotrebu malih razmjera, ali smatra da bi se ta platforma mogla bolje iskoristiti ako bi obuhvaćala istraživanje i inovacije s ciljem rješavanja problema nedostatka rješenja za zaštitu usjeva i specijaliziranih kultura;

37. ističe važnost transparentne procjene učinaka aktivnih tvari radi osiguravanja održive poljoprivrede u skladu sa zakonodavstvom EU-a, kao i važnost sveobuhvatnog ocjenjivanja rizika i opasnosti povezanih s upotrebom proizvoda te podsjeća da bi se načelo predostrožnosti trebalo primjenjivati kad je stupanj nesigurnosti previsok kako bi se zaštitilo javno zdravlje ili dobri poljoprivredni i ekološki uvjeti;

38. poziva Glavnu upravu za zdravlje i sigurnost hrane (SANTE) da uspostavi jasne kriterije za utvrđivanje niskorizičnih aktivnih tvari za razvoj i upotrebu niskorizičnih pesticida, istodobno uzimajući u obzir tekuća znanstvena saznanja i jamčeći ispunjavanje ciljeva u pogledu zaštite zdravlja i okoliša, te da osigura dostupnost podataka o sigurnosti za kriterije koji se primjenjuju na sve potencijalno niskorizične tvari;

39. zauzima stajalište da bi niskorizične tvari, uključujući nekemijske alternative sredstvima za zaštitu bilja kao što su biološke kontrole, izvjestitelji iz država članica i Europske agencije za sigurnost hrane (EFSA) trebali smatrati prioritetom pri evaluaciji kako bi se ispunili ciljevi Direktive 2009/128/EZ povezani s integriranom zaštitom bilja i održivom upotrebom pesticida, posebno za upotrebu proizvoda na manjim usjevima i specijaliziranim kulturama;

Utorak, 7. lipnja 2016.

40. ističe da poljoprivrednici na raspolaganju moraju imati širi spektar mogućnosti za zaštitu usjeva te da moraju odlučiti kojim će se mjerama najbolje zaštititi njihovi usjevi; stoga potiče širu upotrebu raznih alternativa tradicionalnim pesticidima, uključujući biopesticide, kao sastavni dio integrirane zaštite bilja te poziva da se poduzmu veći naponi pri razvoju isplativijih alternativa podržavanjem terenskih istraživanja o nekemijskim alternativama i mjerama i pesticidima niskog rizika povoljnijima za okoliš te češćim predstavljanjem njihova djelovanja;

41. napominje da su biološke kontrole metode za zaštitu usjeva koje se temelje na korištenju živih organizama ili prirodnih tvari te da bi se njima mogla smanjiti upotreba tradicionalnih pesticida i doprinijeti boljoj otpornosti biljaka;

42. poziva Komisiju da predloži akcijski plan i osnuje stručnu skupinu kako bi se uspostavio održiviji sustav za zaštitu bilja; ističe potencijal sustava za zaštitu bilja kojim će se poboljšati interakcija između napora u uzgoju biljaka, sustava za prirodnu zaštitu i upotrebe pesticida;

43. žali zbog sporog napretka država članica i Komisije u provedbi i ocjenjivanju provedbe integrirane zaštite bilja i Direktive 2009/128/EZ;

Razvoj vještina i prijenos znanja

44. priznaje da razvoj tehnologija povezanih s poljoprivredom zahtijeva mnoštvo specijaliziranih vještina i znanja koji su transdisciplinarni u pogledu pristupa i koji obuhvaćaju opću znanost o bilju, životinjama i okolišu te fiziologiju i inženjerstvo, ali nisu na njih ograničeni;

45. žali zbog sve većeg nedostatka vještina u mnogima od tih struka i poziva države članice da zajedno s industrijom, istraživačkim institucijama i ostalim relevantnim dionicima rade na oblikovanju svojih budućih programa ruralnog razvoja, uključujući europska partnerstva za inovacije (EIPs), kako bi se utvrdile mogućnosti podupiranja razvoja vještina i prijenosa znanja u tim područjima, među ostalim osposobljavanjem mladih poljoprivrednika i novih dionika te njihovim pripravnštvom;

46. poziva da se u sektoru poljoprivrednih tehnologija poboljša koordinacija i integracija javnih predstavljanja na poljoprivrednim gospodarstvima, kao i upotreba poljoprivrednih gospodarstava kao pokaznih primjera i primjera nadzora, kako bi se širili primjeri najbolje prakse na regionalnoj, nacionalnoj i europskoj razini korištenjem trenutno dostupnih ili novih programa, inicijativa ili resursa;

47. prepoznaje potencijal koji precizna poljoprivreda i integracija digitalne tehnologije mogu imati u privlačenju mladih poljoprivrednika na rad u poljoprivredi i stvaranju novih mogućnosti za rast i zapošljavanje u ruralnim područjima; smatra da ulaganje u razvoj tih tehnologija može potaknuti generacijsku promjenu u poljoprivredi;

Prioriteti istraživanja i financiranja

48. prepoznaje dugoročne izazove povezane s održivom poljoprivredom i hortikulturom te poziva Komisiju i države članice da izrade dugoročni plan ulaganja, pri čemu će sektorski pristup odrediti kao prioritet, uz kontinuirano financiranje osnovnog i primijenjenog istraživanja, a također poziva Komisiju i države članice da poboljšaju osposobljavanje specijalista u području održive poljoprivrede i osiguraju stručno savjetovanje;

49. smatra da bi taj plan trebao obuhvaćati isplativa rješenja i da bi se trebao moći primjenjivati na male proizvođače, ruralna područja, najudaljenije regije i planinske regije; ističe da su poljoprivrednici glavni pomagači okoliša u Europi i da trebaju imati stalan pristup inovacijama i istraživanju, što bi im omogućavalo da na održiv i isplativiji način proizvode hranu, hranu za životinje i ostale proizvode te da istodobno čuvaju okoliš za buduće generacije i potiču biološku raznolikost i usluge ekosustava;

Utorak, 7. lipnja 2016.

50. pozdravlja napredak postignut u primijenjenom istraživanju posljednjih godina, ali poziva na ulaganje dodatnih napora kako bi se zajamčio prijenos znanja krajnjim korisnicima te kako bi se uključili poljoprivrednici i ostali korisnici poljoprivrednih tehnologija i proizvoda, uključujući mala poljoprivredna gospodarstva;
51. poziva na jačanje europskog partnerstva za inovacije u području konkurentne i održive poljoprivrede, koje je dio drugog stupa ZPP-a, kako bi se omogućilo sklapanje partnerstava inovativnih dionika, uključujući poljoprivrednike, a posebno male poljoprivrednike koji su daleko od europskih središta u kojima se donose odluke;
52. napominje da u državama članicama u kojima se inteligentno koriste javno-privatna partnerstva dolazi do velikog preokreta prema primijenjenom istraživanju i većoj uključenosti krajnjih korisnika;
53. smatra da je od ključne važnosti da Komisija i države članice izrade projekte usredotočene na razvoj resursno učinkovitijih poljoprivrednih praksi i vrsta kultura, uključujući lokalne specijalizirane kulture, čiji je cilj očuvanje i poboljšanje plodnosti tla i razmjene hranjivih tvari, posebno s obzirom na sve manju dostupnost vode i određene ključne komponente gnojiva kao što je fosfat; poziva Komisiju da odredi prioritete za ulaganje u kružno gospodarstvo i poljoprivredne prakse u okviru kojih se vodi računa o klimi, uz adekvatne poticaje za financiranje istraživanja i veće sudjelovanje poljoprivrednika; ističe da treba propisno ocijeniti, objaviti i poticati koristi akvaponike, kruženja hranjivih tvari u sustavu zatvorene petlje, agroekologije, uključujući agrošumarstvo, konzervacijske poljoprivrede i održivog upravljanja šumama, saporpela, kratkih prehrambenih lanaca, ispaše i proizvodnje utemeljene na malom ulaganju;
54. također smatra da je od ključne važnosti da Komisija i države članice izrade inovativne projekte za proizvodnju neprehrambenih proizvoda (biogospodarstvo, obnovljiva energija itd.) i pružanje usluga radi razvoja resursno učinkovitije poljoprivrede (bolja upotreba vode, energije, prihrane usjeva i hrane za životinje itd.) te poljoprivrede koja je u većoj mjeri neovisna;
55. napominje da neovisni ili javno financirani centri za obrazovanje, osposobljavanje i inovacije u području poljoprivrede u velikom dijelu EU-a odbijaju transdisciplinarnu pristupe ili ne pružaju odgovarajuće usluge za njih u novim područjima kao što je poljoprivredni inženjering; prima na znanje da poljoprivrednici u nekim državama članicama i dalje imaju ograničene kvalifikacije, zbog čega je otežan pristup novim tehnologijama i njihova primjena, te stoga poziva Komisiju da izradi europski plan ulaganja u tehničko ili više poljoprivredno osposobljavanje i obrazovanje;
56. pozdravlja nedavno pokrenuto Europsko inovacijsko partnerstvo za poljoprivrednu produktivnost i održivost (EIP-AGRI), čiji je cilj povezivanje istraživanja i praktične poljoprivrede, te poziva Komisiju da preuzme aktivnu ulogu u poticanju koordinacije na nacionalnoj i prekograničnoj razini radi promicanja eksplicitnog inovacijskog plana rada povezanog s programom Obzor 2020. te jamčenja adekvatnog prijenosa znanja krajnjim korisnicima;
57. potiče Komisiju i države članice da ulože veće napore kako bi podigle razinu javne svijesti o vrijednost poljoprivrede u EU-u te da uspostave transeuropske centre za poljoprivredne inovacije u kojima bi se predstavljale inovativne tehnologije, održiva poljoprivreda, sigurnost u opskrbi hranom i neovisnost te u kojima bi se osiguravao odgovarajući pristup njima;
58. ističe da bi se aktivnostima tih centara trebao omogućiti pristup novim tehnologijama i za održivu poljoprivredu i za održiv ruralni razvoj, i to radom u zajednicama, s ruralnim malim i srednjim poduzećima, zadrugama i organizacijama proizvođača; ističe da te bi aktivnosti trebale biti transparentne i otvorene široj javnosti i poljoprivrednicima te bi u okviru njih trebalo imati trans-sektorski pristup kojim se potiče dijalog među sektorima na koje bi inovacije mogle različito djelovati;
59. potiče Komisiju da osim tehnoloških i znanstvenih inovacija osigura i napredak tradicionalnih tehnika i poljoprivrednih gospodarstava s obzirom na to da oni imaju golemu prednost jer su izvor kulturne, ruralne, povijesne i turističke raznolikosti te prihoda za brojne europske male poljoprivrednike u nizu različitih regija;

Utorak, 7. lipnja 2016.

60. poziva države članice da se bolje koriste financijskim instrumentima uspostavljenima u okviru zajedničkog Memoranduma o razumijevanju između Europske komisije i Europske investicijske banke u pogledu poljoprivrede i ruralnog razvoja za razdoblje od 2014. do 2020.;

61. ističe dodanu vrijednost povezanu s tim instrumentima, posebno u smislu učinaka poluge i kreditnih jamstava usmjerenih na poticanje provedbe održivog programa istraživanja u području poljoprivrede i šumarstva, uključujući društveni izazov 2 u okviru programa Obzor 2020.; posebno navodi njihovu korisnost za smanjenje potreba i rizika ulaganja za poljoprivrednike koji žele primijeniti skupe tehnologije i metode precizne poljoprivrede;

Europa u središtu znanstvenog razvoja i inovacija

62. napominje da su ruralna područja, uključujući najudaljenije i planinske regije, više izložena stvarnim i potencijalnim klimatskim promjenama, zbog čega su manje privlačna i izložena trendovima kao što su starenje stanovništva i depopulacija; priznaje da se poljoprivredi mora omogućiti da se prilagodi promjenjivim okolnostima korištenjem svih dostupnih tehnoloških rješenja kako bi se obradive površine koristile na održiviji način;

63. napominje da moderne tehnologije u poljoprivredi i sektoru šire upotrebe zemljišta mogu pomoći da ti sektori prilično doprinesu naporima za ublažavanje učinaka klimatskih promjena na svjetskoj razini; u tom kontekstu ističe potrebu za proširenjem definicije „produktivne poljoprivrede” te potpunim podržavanjem i poštovanjem poljoprivrednih zemljišta koja pružaju javnu korist pri ublažavanju utjecaja klimatskih promjena i sekvencijama ugljika, uključujući agroekološku poljoprivredu;

64. smatra neminovnim da se poljoprivredna zemljišta očuvaju i u planinskim i perifernim područjima Unije te podržava sve mjere kako bi se i tim uglavnom manjim farmama zajamčio pristup visokoj tehnologiji prilagođenoj njihovim potrebama;

65. smatra da je od ključne važnosti da se razumnim propisima EU-a usredotočenima na sigurnost i zdravlje potrošača te zaštitu okoliša, i utemeljenima na neovisnoj, stručno potvrđenoj znanosti omogućuje konkurentnost i privlačnost poljoprivrednih proizvoda EU-a na unutarnjem i svjetskom tržištu, te također traži da se to načelo i dalje primjenjuje;

66. posebno skreće pozornost na velike troškove, duge vremenske rokove te poslovnu i pravnu nesigurnost u vezi s uvođenjem na tržište novih tehnologija i održivih proizvoda u okviru postojećih propisa EU-a; napominje da su te činjenice još očitije u najudaljenijim regijama, udaljenim ruralnim područjima, područjima s otežanim uvjetima gospodarenja i planinskim područjima;

67. potiče Komisiju da iskoristi i poboljša sve značajke najudaljenijih regija provođenjem pilot projekata u području tehnoloških i znanstvenih inovacija, čiji je cilj ublažavanje njihovih prirodnih nedostataka i, s obzirom na to da su male, smanjenje poteškoća pri pristupanju najnovijim znanstvenim i tehnološkim rješenjima i njihovoj primjeni;

68. poziva Komisiju da poboljša svoj regulatorni okvir u skladu s načelima o boljoj regulativi kako bi se zajamčili pravodobni, učinkoviti i djelotvorni postupci donošenja odluka koji bi mogli doprinijeti tehnološkom razvoju u EU-u;

69. poziva Komisiju da se pri poboljšavanju regulatornog okvira koristi svojim novim mehanizmom za znanstveno savjetovanje kojim se pri procjenjivanju rizika, opasnosti i koristi usvajanja ili neusvajanja novih tehnologija, proizvoda i praksi stavlja veći naglasak na neovisne znanstvene dokaze utemeljene na riziku;

Utorak, 7. lipnja 2016.

70. napominje da postoji velika potpora prihvaćanju načela inovacije, što iziskuje cjelovito ocjenjivanje zakonodavnih prijedloga EU-a u smislu njihova utjecaja na inovacije;

71. poziva Komisiju da poduzme obuhvatnije mjere u području znanstvene suradnje na međunarodnoj razini, među ostalim radi bolje razmjene informacija i utvrđivanja razvojnih mogućnosti;

o

o o

72. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.
